

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2026-2-26>

С. М. Калішук, Р. А. Юрченко, В. О. Горькава

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1749-7856> – С. М. Калішук

<https://orcid.org/0009-0004-2318-0726> – Р. А. Юрченко

<https://orcid.org/0009-0006-4463-8331> – В. О. Горькава

rimeaurovna1985@gmail.com

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЧИННИКИ ЦИКЛІЧНОСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА: ВИКЛИКИ ДЛЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО РЕАГУВАННЯ

Анотація. У статті узагальнено сучасні дані про психологічні, психолінгвістичні та соціальні чинники, пов'язані з повторюваністю домашнього насильства та труднощами його своєчасного розпізнавання. Проблема полягає в тому, що частина випадків не набуває інституційної видимості: насильницькі дії можуть не визначатися як насильство постраждалою особою або фахівцем, що ускладнює своєчасне оцінювання ризику та застосування заходів захисту. Мета статті – узагальнити наявні дані про психологічні та психолінгвістичні чинники, пов'язані з повторюваністю домашнього насильства, і визначити, що з цих даних впливає для поліцейського реагування. Методи. Аналітичний наративний огляд наукової літератури та нормативних джерел із тематичним синтезом. До аналізу включено публікації, систематичні огляди, нормативно-правові акти та практику міжнародних інституцій, релевантні проблематиці повторюваності домашнього насильства, примусового контролю, бар'єрів звернення по допомогу, оцінювання ризику та поліцейського реагування. Результати. Повторюваність насильства розглянуто у взаємодії чотирьох умов: тривалої поведінки кривдника, зокрема примусового контролю; зовнішніх обмежень і ресурсів постраждалої особи; способу мовленнєвої репрезентації пережитого; якості державного реагування. Перешкоди розпізнавання систематизовано у три групи, умовно позначені як фільтри сприйняття: нормативний, мовний і фільтр лояльності. Висунуто припущення, що аналогічні фільтри можуть проявлятися і на професійній стороні взаємодії. Захисні механізми та тип установи щодо інших розглянуто як пояснювальну рамку, а не як критерії оцінювання ризику. Воєнний контекст описано як умову, що змінює доступ до ресурсів і можливості захисту, без припущення про прямий причинний зв'язок між бойовим досвідом чи посттравматичним стресовим розладом і насильницькою поведінкою.

Наукова новизна полягає в авторській систематизації бар'єрів розпізнавання насильства у три групи – нормативний і мовний фільтри та фільтр лояльності, а також у припущенні щодо можливості прояву аналогічних фільтрів на професійній стороні взаємодії. Запропонована концептуальна рамка потребує подальшої емпіричної перевірки. Пояснювальний акцент доцільно змістити з «внутрішньої будови» постраждалої особи на взаємодію поведінки кривдника, зовнішніх обмежень і професійного розпізнавання. Поріг поліцейського реагування має визначатися ймовірністю повторення насильства та тяжкістю можливих наслідків, а не тим, чи називає постраждала особа подію насильством. Запропоновані положення мають статус теоретичних припущень і потребують емпіричної перевірки.

Ключові слова: домашнє насильство, примусовий контроль, фільтри сприйняття, мовленнєва репрезентація травми, оцінка ризиків, травмоінформоване поліцейське реагування.

PSYCHOLOGICAL AND PSYCHOLINGUISTIC FACTORS IN THE CYCLICAL NATURE OF DOMESTIC VIOLENCE: CHALLENGES FOR POLICE RESPONSE

Abstract. The article synthesizes current evidence on psychological, psycholinguistic and social factors associated with recurrent domestic violence and difficulties in its timely recognition. The analysis focuses primarily on intimate partner violence and on the implications of coercive control, barriers to help-seeking, trauma-related language and professional interpretation for police risk assessment. Aim. To systematize psychological and psycholinguistic factors associated with recurrent domestic violence and determine their implications for police response. Methods. An analytical narrative review of scientific literature and regulatory sources with thematic synthesis was conducted. Publications, systematic reviews, legal and regulatory sources, and relevant international institutional practice concerning recurrent domestic violence, coercive control, help-seeking barriers, risk assessment and police response were included. Results. Recurrence is considered through the interaction of four conditions: the perpetrator's sustained pattern of behaviour, especially coercive control; external constraints and resources available to the affected person; the linguistic representation of the experience; and the quality of institutional response. Barriers to recognition are grouped into three provisional perception filters: normative, linguistic and loyalty-related. It is hypothesized that analogous filters may also operate on the professional side of the interaction. Wartime conditions are treated as a context that may alter stressors, resources and access to protection rather than as a direct cause of violence. Scientific novelty. The article proposes an authorial conceptual grouping of barriers to recognition into three filters and extends this framework, as a hypothesis, to the professional side of police interaction. Conclusions. Police response should rely on behavioural risk indicators and the severity of possible consequences rather than on whether the affected person uses legally precise language or explicitly labels the incident as violence. The proposed framework is theoretical and requires empirical testing.

Key words: domestic violence, coercive control, perception filters, linguistic representation of trauma, risk assessment, trauma-informed policing.

Домашнє насильство (далі – ДН) залишається поширеною формою порушення прав людини. В Україні сформовано нормативну основу протидії ДН: діють профільний Закон [5], положення Стамбульської конвенції [2], кримінальна відповідальність за ДН [3], процедури оцінки ризиків [7] і винесення термінового заборонного припису [6]. Водночас частина випадків залишається невиявленою та несупроводжуваною. В умовах війни хронічний стрес, переміщення й економічна нестабільність додатково змінюють ресурси родин і можливості служб реагування [12; 31; 33].

Практична проблема полягає в тому, що між подією та рішенням фахівця стоїть її мовленнєвий опис. Формули «посварилися», «він зірвався», «у нас складний період» можуть сприяти трактуванню насильства як конфлікту рівних сторін і закріплювати применшений опис у документації [4; 13]. У статті аналізується передусім насильство з боку теперішнього або колишнього інтимного партнера (далі – НІП); насильство щодо дітей і літніх членів родини не є предметом цього огляду.

Систематичні огляди виокремлюють серед бар'єрів звернення по допомогу брак обізнаності й ресурсів, обмежений доступ до служб, страх наслідків розкриття та збої системи допо-

моги [25; 33]. У цьому контексті страх і недовіра можуть бути раціональною відповіддю на реальні ризики, а не особистісним дефіцитом. Для України додатково описано нормалізацію насильства, звинувачення постраждалої особи та розрив між формальним захисним заходом і фактичним захистом [4].

Психолінгвістичні дослідження фіксують у травмувальному дискурсі зниження мовної агентивності: меншу частку дієслів дії, більшу частку дієслів стану та зміщення мовця в позицію об'єкта дії [15; 16]. У професійних описах насильства також виявлено дискурсивні операції приховування насильства, розмивання відповідальності кривдника, невидимості опору постраждалої особи та її звинувачення [13]. Аналіз поліцейських наративів підтверджує, що мова документа може містити ознаки примусового контролю й бути джерелом інформації про ризик [19].

В умовах збройного конфлікту НІП пов'язане з комплексом індивідуальних, стосункових і структурних чинників. Систематичний огляд виокремлює конфліктну травматизацію і посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), економічний стрес та зміни гендерних ролей і норм [31], однак ці асоціації не доводять прямого причинного зв'язку. Українське дослідження пов'язує

НПІ насамперед із повсякденними стресорами, негативними емоційними станами та зловживанням алкоголем, тоді як пряма воєнна експозиція такого зв'язку не продемонструвала [10]. Отже, війну доцільно розглядати як контекст накопичення чинників ризику, а не як безпосередню причину НПІ.

Установки й організаційні умови також впливають на поліцейське реагування [26]. Досвід криміналізації примусового контролю показує, що законодавчих змін недостатньо без належного навчання та ресурсів [9], тоді як травмоінформований підхід передбачає розпізнавання наслідків травми, їх урахування в процедурах і запобігання повторній травматизації [29].

Мета статті – узагальнити психологічні та психолінгвістичні чинники, пов'язані з повторюваністю ДН, та визначити їх значення для поліцейського реагування. Дослідження має теоретико-аналітичний характер і виконане як аналітичний наративний огляд наукової літератури та нормативних джерел із тематичним синтезом. До аналізу включено джерела, релевантні проблемації примусового контролю, бар'єрів звернення по допомогу, психолінгвістичних особливостей травматичного досвіду, оцінювання ризику та поліцейського реагування. Запропоноване групування фільтрів розглядається як концептуальна рамка, що потребує емпіричної перевірки.

Фазова модель циклу насильства, запропонована Л. Е. Вокер, описує повторювану динаміку від наростання напруження до інциденту, примирення та відносного спокою [34; 35]. Водночас сучасні підходи зміщують увагу з послідовності фаз на тривалий патерн поведінки кривдника – примусовий контроль, який може включати ізоляцію, залякування, обмеження ресурсів і пересування та не обов'язково супроводжуватися фізичним насильством [27; 28]. Можливість постраждалої особи припинити такі стосунки залежить від економічних і житлових ресурсів, ризику помсти, відповідальності за дітей та доступності реального захисту [4; 25; 30]. Тому відкликання заяви або продовження стосунків не свідчить про відсутність ризику, а поняття «цикл» у цій статті використовується для позначення повторюваності насильства, а не як діагностична схема.

Основним предметом оцінювання ризику має бути поведінка особи, яка вчиняє насильство, та історія насильства, а не «вразливість» постраждалої особи [4; 23]. До значущих статичних і динамічних чинників належать попереднє насильство, погрози, ескалація, порушення захисних приписів, вживання психоактивних речовин

і доступ до зброї [4]. За результатами метааналізу С. М. Spencer та S. M. Stith, ризик убивства жінки інтимним партнером пов'язаний із доступом кривдника до вогнепальної зброї, попереднім несмертельним задушенням, сексуальним насильством, погрозами та контролюючою поведінкою [27]. Ці чинники мають враховуватися під час оцінювання ризику насильства.

Українська форма оцінки ризиків містить 27 запитань, підвищену вагу мають, зокрема, погрози або застосування зброї, погрози вбивством, оцінка постраждалою особою ризику вбивства, задушення, тяжкі тілесні ушкодження та попередній терміновий заборонний припис стосовно кривдника (далі – ТЗП) [7]. Додаткового врахування потребують ескалація, спроби розірвати стосунки та судові провадження щодо приписів, розлучення чи опіки [4]. Розставання, розлучення чи спір про опіку можуть бути періодами підвищеної небезпеки [4; 27]. Доступ до зброї також є самостійним показником можливої тяжкості наслідків і відповідно до ст. 51 Стамбульської конвенції має враховуватися на всіх стадіях оцінювання [2]. Ці показники стосуються насамперед поведінки кривдника й не залежать від того, чи називає постраждала особа подію насильством.

На основі узагальнення бар'єрів розкриття насильства, представлених в аналітичному звіті Ради Європи (L. Mann, T. Bugaets) та систематичних оглядах S. R. Robinson, K. Ravi, R. J. Voth Schrag і R. Vicente-Garcia, D. La Parra-Casado, C. Vives-Cases [4; 25; 33], авторами запропоновано їх систематизацію у три групи: нормативний і мовний фільтри та фільтр лояльності. Запропоноване групування є авторською концептуальною рамкою та потребує подальшої емпіричної перевірки.

Нормативний фільтр охоплює засвоєні уявлення про допустиме у близьких стосунках, через які насильство може визначатися як «сварка», «характер» або «складний період» [4; 25]. Тому фахівцеві доцільно переходити від загальної кваліфікації до конкретних запитань про страх, погрози, контроль, ізоляцію, кошти та пересування.

Мовний фільтр стосується способу перетворення пережитого на розповідь – вибору слів, структури речення, пом'якшення й применшення. Психолінгвістичні дані свідчать про зв'язок мовних особливостей із психічним станом [15; 16], але не доводять, що мова спричиняє повторюваність насильства. Тому непряма чи суперечлива розповідь не може бути підставою для зниження оцінки ризику.

Фільтр лояльності відображає конкуренцію потреби в безпеці зі значущими стосунками, жит-

лом, коштами, стабільністю для дітей та очікуваннями оточення. Рішення залишитися або відкласти вихід може бути стратегією управління ризиком за браку ресурсів і недостатньої спроможності системи захистити [25; 30], а не проявом «схильності до віктимізації».

Нормативний фільтр і фільтр лояльності частково можуть пояснюватися захисними механізмами – запереченням, раціоналізацією, мінімізацією, ідеалізацією тощо [14]. Вони є пояснювальною рамкою, але не критеріями ризику, який визначається поведінковими фактами та історією насильства [4; 7]. Авторське поняття «мімікрія кризового стану» позначає звернення зі скаргами, що прямо не називають насильство (соматичні, тривожні, депресивні прояви, порушення сну тощо), і також не має діагностичного статусу.

Аналогічні фільтри можуть проявлятися й на боці фахівця. Розрив у розпізнаванні може формуватися у взаємодії способу опису ситуації постраждалою особою та професійної інтерпретації, однак відповідальність за належне оцінювання ризику покладається на професійну сторону, наділену відповідними повноваженнями, підготовкою та ресурсами.

Нормативний фільтр фахівця може проявлятися у стереотипних очікуваннях щодо поведінки постраждалої особи. Практика Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок (CEDAW) і матеріали Ради Європи демонструють ризики таких підходів: трактування ДН як приватної справи чи конфлікту рівних сторін, запитання «чому не пішла раніше», пояснення насильства стресом або алкоголем [4; 18; 32].

Мовний фільтр фахівця реалізується передусім у документації: буквальне перенесення применшених формулювань може подавати насильство як взаємну дію та розмивати відповідальність кривдника [13; 19]. Фільтр лояльності може бути пов'язаний із навантаженням, орієнтацією на «збереження сім'ї» та пріоритезацією «важливіших» справ [4].

За умов дефіциту часу й інформації вплив установок і стереотипів на рішення зростає [26]. Тому процедури мають зменшувати залежність від індивідуальних інтерпретацій: використовувати поведінкові запитання, не занижувати рівень ризику відносно результату форми та фіксувати висловлювання постраждалої особи поряд із конкретними поведінковими фактами [4; 9; 17].

Стійкий тип установки фахівця щодо інших людей, який може вимірюватися методикою Ф. Фідлера [1], розглядаємо лише як перспективну гіпотезу: його зв'язок із якістю оцінювання ризику в ситуаціях ДН емпірично не перевірено.

Психологічні механізми розкриття мають практичне значення лише за наявності дієвих заходів захисту. Стандарт належної ретельності вимагає від держави оцінювати відомий або передбачуваний ризик і вживати розумних заходів у межах повноважень [8; 11; 24]. У справі *Kurt v. Austria* ЄСПЛ наголосив на автономному, проактивному й усебічному оцінюванні ризику [20], а у *Levchuk v. Ukraine* – на необхідності аналізувати ризик майбутнього насильства [22].

Оцінювання ризику стосується ймовірності повторення насильства та тяжкості наслідків, а не юридичної точності мовлення постраждалої особи. Тому формули «посварилися» чи «він зірвався» мають вести до уточнення поведінкових фактів: погроз, задушення, uszkodжень, ескалації, спроб розірвати стосунки, контролю коштів і документів, ризиків для дітей та доступу до зброї [7; 27].

Поліцейський може підвищити рівень ризику за професійною оцінкою навіть за нижчого результату форми; водночас його не слід занижувати відносно результату формалізованої оцінки [4]. Для винесення ТЗП «безпосередній ризик» стосується ризику насильства загалом, а не лише смертельного [6]. ТЗП може зобов'язувати кривдника залишити місце проживання, забороняти вхід і контакти [6]. Така логіка переносить відповідальність за створення безпечної дистанції

Таблиця 1

Прояви трьох фільтрів на боці постраждалої особи та на боці фахівця

Фільтр	На боці постраждалої особи	На боці фахівця
Нормативний	Визначення дій як «не насильства»; нормалізація; умовна відповідальність за поведінку партнера («якби я не сказала...»)	Очікування «ідеальної постраждалої»; трактування ситуації як конфлікту двох рівних сторін або приватної справи; знецінення випадків без видимих тілесних uszkodжень
Мовний	Пом'якшення й применшення; називання дії подією; пасивні та безособові конструкції; невизначеність того, хто саме діяв	Відтворення применшених формулювань у документі; подання насильства як взаємної дії; оцінювання достовірності за послідовністю та емоційністю розповіді
Лояльності	Змагання потреби в безпеці з житлом, коштами, дітьми, значущими стосунками; відкладення виходу як спосіб керувати ризиком	Орієнтація на «збереження сім'ї»; навантаження та пріоритезація «важливих» справ; реагування на порушення припису після повідомлення, а не завчасно

з постраждалої особи на державне втручання, хоча ефективність заходу залежить і від контролю його виконання [4].

Оцінювання ризику має бути безперервним, особливо під час розставання, судових проваджень, вирішення питань щодо дітей або звільнення кривдника. Міжвідомча координація, зокрема модель міжвідомчих конференцій з оцінювання ризиків (Multi-Agency Risk Assessment Conference, MARAC), дає змогу узгоджувати заходи й зменшувати повторну травматизацію, пов'язану з багаторазовими опитуваннями, повторними свідченнями та контактом із кривдником [4; 29].

Воєнний контекст розглядаємо як умову, що змінює чинники ризику, доступ до ресурсів і можливості реагування. Наявна доказова база значною мірою спирається на військові вибірки країн із високим доходом [31], тому вища поширеність НПП у певних військових групах [21] не дає підстав робити висновки щодо конкретної особи або встановлювати прямий причинний зв'язок між бойовим досвідом, ПТСР і насильством.

Українські дані показують зв'язок НПП із повсякденними стресорами, негативними емоціями та зловживанням алкоголем, але не з прямою воєнною експозицією [10]. Для внутрішньо переміщених осіб значущими є також втрата мереж підтримки та житлова нестабільність [12]. Отже, війна впливає переважно через опосередковані соціально-психологічні механізми й умови доступу до захисту [10; 31]. Запропоновані фільтри сприйняття не проходили емпіричної валідації, тому їх слід розглядати як авторську концептуальну рамку для подальшої перевірки, а не як діагностичний інструмент.

Висновки. Узагальнення джерел дає підстави пояснювати повторюваність ДН взаємодією чотирьох умов: тривалої поведінки кривдника, зовнішніх обмежень і ресурсів постраждалої особи, способу мовленнєвої репрезентації пережитого та якості державного реагування. Це теоретичне узагальнення потребує емпіричної перевірки. Основним предметом оцінювання ризику є поведінкові факти – погрози, задушення, контроль, доступ до зброї, ескалація та реакція на спроби розірвати стосунки. Авторське групування бар'єрів у нормативний, мовний і фільтр лояльності може бути застосоване до обох сторін професійної взаємодії, але не є діагностичною схемою. Непряма чи применшена розповідь не повинна знижувати оцінку ризику. Воєнний контекст доцільно трактувати як умову зміни ризиків і ресурсів захисту, не ототожнюючи бойовий досвід або ПТСР із насильницькою поведінкою.

Фінансування. Дослідження виконано в межах ініціативної наукової теми кафедри психології особистості та соціальних практик Київського столичного університету імені Бориса Грінченка без зовнішнього фінансування.

Етичне схвалення. Робота є теоретичним оглядом, не передбачала залучення учасників і збору персональних даних, тому окремого схвалення етичного комітету не потребувала.

Внесок авторів. С. М. Каліщук – задум дослідження, теоретико-методологічне обґрунтування, остаточне редагування. Р. А. Юрченко – аналіз правового та інституційного контексту, написання тексту. В. О. Горькава – узагальнення психолінгвістичних даних, оформлення таблиць, технічне редагування.

Використання штучного інтелекту. Під час підготовки статті інструменти штучного інтелекту не використовувалися.

Список літератури:

1. Каліщук С. М. Методика Фреда Е. Фідлера та вірогідність зміни установки особистості щодо інших. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія*. 2014. Вип. 48. С. 112–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psykhol_2014_48_15 (дата звернення: 07.09.2026).
2. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція): ратифікована Законом України від 20.06.2022 № 2319-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11 (дата звернення: 07.09.2026).
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 25.09.2026).
4. Манн Л., Бугаєць Т. Стандарти й методика оцінки ризиків для різних зацікавлених сторін в Україні: подальші кроки реалізації міжнародних стандартів щодо гарантування безпеки постраждалих від насильства стосовно жінок та домашнього насильства: аналітичний звіт. Страсбург: Рада Європи, 2020. 68 с.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення: 07.09.2026).
6. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: наказ МВС України від 01.08.2018 № 654 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18> (дата звернення: 07.09.2026).
7. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства:

наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 № 369/180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19> (дата звернення: 07.09.2026).

8. B. v. the Republic of Moldova: judgment of the European Court of Human Rights of 16 July 2013, application no. 61382/09. URL: <https://hudoc.echr.coe.int> (дата звернення: 25.09.2026).

9. Barlow C., Johnson K., Walklate S., Humphreys L. Putting coercive control into practice: problems and possibilities. *British Journal of Criminology*. 2020. Vol. 60, № 1. P. 160–179. DOI: <https://doi.org/10.1093/bjc/azz041>

10. Botchkovar E. V., Antonaccio O., Timmer A., Magin A., Johnson R. J., Hughes L. A. «S/he loves me not»: war and intimate partner violence in Ukraine. *European Journal of Criminology*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1177/14773708251317206>

11. Branko Tomašić and Others v. Croatia: judgment of the European Court of Human Rights of 15 January 2009, application no. 46598/06. URL: <https://hudoc.echr.coe.int> (дата звернення: 25.09.2026).

12. Capasso A., Skipalska H., Chakrabarti U., Guttmacher S., Navario P., Castillo T. P. Patterns of gender-based violence in conflict-affected Ukraine: a descriptive analysis of internally displaced and local women receiving psychosocial services. *Journal of Interpersonal Violence*. 2022. Vol. 37, № 23–24. P. NP21549–NP21572. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9240103> (дата звернення: 25.09.2026).

13. Coates L., Wade A. Language and violence: analysis of four discursive operations. *Journal of Family Violence*. 2007. Vol. 22, № 7. P. 511–522. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10896-007-9082-2>

14. Cramer P. Understanding defense mechanisms. *Psychodynamic Psychiatry*. 2015. Vol. 43, № 4. P. 523–552. DOI: <https://doi.org/10.1521/pdps.2015.43.4.523>

15. Frabetti M., Gayraud F., Auxéméry Y. Étude de l'agentivité dans le discours de femmes souffrant de trouble de stress post-traumatique dans les suites de violences conjugales. *L'Encéphale*. 2023. Vol. 49, № 5. P. 516–523. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.encep.2022.08.011>

16. Gayraud F., Auxéméry Y. Linguistic agentivity as a marker of traumatic discourse. *European Journal of Trauma & Dissociation*. 2025. Vol. 9, № 1. Art. 100501. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ejtd.2025.100501>

17. Gezinski L. B. “It’s kind of hit and miss with them”: a qualitative investigation of police response to intimate partner violence in a mandatory arrest state. *Journal of Family Violence*. 2022. Vol. 37. P. 99–111. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10896-020-00227-4>

18. Karen Tayag Vertido v. The Philippines: views of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women of 16 July 2010, communication no. 18/2008, UN Doc. CEDAW/C/46/D/18/2008. URL: <https://juris.ohchr.org> (дата звернення: 25.09.2026).

19. Karystianis G., Chowdhury N., Sheridan L., Reeves S., Amin S., Sullivan D., Withall A., Butler T. Text mining domestic violence police narratives to identify behaviours linked to coercive control. *Crime*

Science. 2024. Vol. 13, № 1. Art. 2. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40163-024-00200-2>.

20. Kurt v. Austria [GC]: judgment of the European Court of Human Rights of 15 June 2021, application no. 62903/15. URL: <https://hudoc.echr.coe.int> (дата звернення: 25.09.2026).

21. Kwan J., Sparrow K., Facer-Irwin E., Thandi G., Fear N. T., MacManus D. Prevalence of intimate partner violence perpetration among military populations: a systematic review and meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*. 2020. Vol. 53. Art. 101419. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101419>

22. Levchuk v. Ukraine: judgment of the European Court of Human Rights of 3 September 2020, application no. 17496/19. URL: <https://hudoc.echr.coe.int> (дата звернення: 25.09.2026).

23. Myhill A., Hohl K. The “golden thread”: coercive control and risk assessment for domestic violence. *Journal of Interpersonal Violence*. 2019. Vol. 34, № 21–22. P. 4477–4497. DOI: <https://doi.org/10.1177/0886260516675464>

24. Opuz v. Turkey: judgment of the European Court of Human Rights of 9 June 2009, application no. 33401/02. URL: <https://hudoc.echr.coe.int> (дата звернення: 25.09.2026).

25. Robinson S. R., Ravi K., Voth Schrag R. J. A systematic review of barriers to formal help seeking for adult survivors of IPV in the United States, 2005–2019. *Trauma, Violence, & Abuse*. 2021. Vol. 22, № 5. P. 1279–1295. DOI: <https://doi.org/10.1177/1524838020916254>

26. Serrano-Montilla C., Lozano L. M., Alonso-Ferres M., Valor-Segura I., Padilla J.-L. Understanding the components and determinants of police attitudes toward intervention in intimate partner violence against women: a systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*. 2023. Vol. 24, № 1. P. 245–260. DOI: <https://doi.org/10.1177/15248380211029398>

27. Spencer C. M., Stith S. M. Risk factors for male perpetration and female victimization of intimate partner homicide: a meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*. 2020. Vol. 21, № 3. P. 527–540. DOI: <https://doi.org/10.1177/1524838018781101>

28. Stark E., Hester M. Coercive control: update and review. *Violence Against Women*. 2019. Vol. 25, № 1. P. 81–104. DOI: <https://doi.org/10.1177/1077801218816191>

29. Substance Abuse and Mental Health Services Administration. SAMHSA’s concept of trauma and guidance for a trauma-informed approach. HHS Publication No. (SMA) 14-4884. Rockville, MD: SAMHSA, 2014.

30. Tolmie J., Smith R., Wilson D. Understanding intimate partner violence: why coercive control requires a social and systemic entrapment framework. *Violence Against Women*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1177/10778012231205585>

31. Travers A., Namuggala V. F., Bahati I., Buckley C. Drivers of the association between armed conflict and intimate partner violence: a systematic review. *Cambridge Prisms: Global Mental Health*. 2026.

32. V. K. v. Bulgaria: views of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women of 25 July 2011, communication no. 20/2008, UN Doc. CEDAW/C/49/D/20/2008. URL: <https://juris.ohchr.org> (дата звернення: 25.09.2026).

33. Vicente-Garcia R., La Parra-Casado D., Vives-Cases C. Personal and structural barriers reporting intimate partner violence to the police: a systematic review of women's experiences and societal influences. *Trauma, Violence, & Abuse*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1177/15248380251409827>.

34. Walker L. E. The battered woman. New York: Harper & Row, 1979. 270 p.

35. Walker L. E. A. The battered woman syndrome. 4th ed. New York: Springer Publishing Company, 2017.

References:

1. Kalishchuk, S. M. (2014). *Metodyka Freda E. Fidera ta virohidnist zminy ustanovky osobystosti shchodo inshykh* [Fred E. Fiedler's methodology and the probability of changing an individual's attitude towards others]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho pedahogichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. Psykholohiia*, 48, 112–122. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psykhol_2014_48_15 [in Ukrainian].

2. Council of Europe. (2022). *Konventsiiia Rady Yevropy pro zapobihannia nasyilstvu stosovno zhinok i domashnomu nasyilstvu ta borotbu iz tsymy yavyshchamy (Stambulska konventsiiia): ratyfikovana Zakonom Ukrainy vid 20.06.2022 № 2319-IX* [Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention): ratified by the Law of Ukraine of June 20, 2022, No. 2319-IX]. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11 [in Ukrainian].

3. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341-III (zi zminamy). (2001). [Criminal Code of Ukraine: Law of Ukraine of April 5, 2001, No. 2341-III (as amended)]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> [in Ukrainian].

4. Mann, L., & Buhaiets, T. (2020). *Standarty y metodyka otsinky ryzykiv dlia riznykh zatsikavlenykh storin v Ukraini: Podalshi kroky realizatsii mizhnarodnykh standartiv shchodo harantuvannia bezpeky postrazhdalykh vid nasyilstva stosovno zhinok ta domashnoho nasyilstva: Analitychnyi zvit* [Standards and methodology for risk assessment for different stakeholders in Ukraine: Further steps in implementing international standards to ensure the safety of victims of violence against women and domestic violence: Analytical report]. Strasbourg: Council of Europe. [in Ukrainian].

5. Pro zapobihannia ta protydiu domashnomu nasyilstvu: Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 № 2229-VIII (zi zminamy). (2017). [On prevention and combating domestic violence: Law of Ukraine of December 7, 2017, No. 2229-VIII (as amended)]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennia Poriadku vynesennia upovnovazhenyimi pidrozdilamy orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy terminovoho zaboronnoho prypysu stosovno kryvnyka: Nakaz MVS Ukrainy vid 01.08.2018 № 654 (zi zminamy). (2018). [On approval of the Procedure for issuing an urgent prohibition order against an offender by authorized units of the National Police of Ukraine: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of August 1, 2018, No. 654 (as amended)]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18> [in Ukrainian].

7. Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia otsinky ryzykiv vchynennia domashnoho nasyilstva: Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy ta Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 13.03.2019 № 369/180. (2019). [On approval of the Procedure for conducting a risk assessment of domestic violence: Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine and the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of March 13, 2019, No. 369/180]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0333-19> [in Ukrainian].

8. *B. v. the Republic of Moldova*: Judgment of the European Court of Human Rights of 16 July 2013, application no. 61382/09. (2013). Retrieved from: <https://hudoc.echr.coe.int>

9. Barlow, C., Johnson, K., Walklate, S., & Humphreys, L. (2020). Putting coercive control into practice: Problems and possibilities. *British Journal of Criminology*, 60(1), 160–179. <https://doi.org/10.1093/bjc/azz041>

10. Botchkovar, E. V., Antonaccio, O., Timmer, A., Magin, A., Johnson, R. J., & Hughes, L. A. (2025). «S/he loves me not»: War and intimate partner violence in Ukraine. *European Journal of Criminology*. <https://doi.org/10.1177/14773708251317206>

11. Branko Tomašić and Others v. Croatia, No. 46598/06 (European Court of Human Rights, January 15, 2009). Retrieved from: <https://hudoc.echr.coe.int>

12. Capasso, A., Skipsalska, H., Chakrabarti, U., Guttmacher, S., Navario, P., & Castillo, T. P. (2022). Patterns of gender-based violence in conflict-affected Ukraine: A descriptive analysis of internally displaced and local women receiving psychosocial services. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(23–24), NP21549–NP21572. Retrieved from: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9240103>

13. Coates, L., & Wade, A. (2007). Language and violence: Analysis of four discursive operations. *Journal of Family Violence*, 22(7), 511–522. <https://doi.org/10.1007/s10896-007-9082-2>

14. Cramer, P. (2015). Understanding defense mechanisms. *Psychodynamic Psychiatry*, 43(4), 523–552. <https://doi.org/10.1521/pdps.2015.43.4.523>

15. Frabetti, M., Gayraud, F., & Auxéméry, Y. (2023). Étude de l'agentivité dans le discours de femmes souffrant de trouble de stress post-traumatique dans les suites de violences conjugales [A study of agentivity in the discourse of women with post-traumatic stress disorder following intimate partner violence]. *L'Encéphale*, 49(5), 516–523. <https://doi.org/10.1016/j.encep.2022.08.011> [in French].

16. Gayraud, F., & Auxéméry, Y. (2025). Linguistic agentivity as a marker of traumatic discourse. *European Journal of Trauma & Dissociation*, 9(1), 100501. <https://doi.org/10.1016/j.ejtd.2025.100501>
17. Gezinski, L. B. (2022). "It's kind of hit and miss with them": A qualitative investigation of police response to intimate partner violence in a mandatory arrest state. *Journal of Family Violence*, 37, 99–111. <https://doi.org/10.1007/s10896-020-00227-4>
18. Committee on the Elimination of Discrimination against Women. (2010). *Karen Tayag Vertido v. The Philippines* (Communication No. 18/2008, CEDAW/C/46/D/18/2008). <https://juris.ohchr.org>
19. Karystianis, G., Chowdhury, N., Sheridan, L., Reeves, S., Amin, S., Sullivan, D., Withall, A., & Butler, T. (2024). Text mining domestic violence police narratives to identify behaviours linked to coercive control. *Crime Science*, 13(1), 2. <https://doi.org/10.1186/s40163-024-00200-2>
20. Kurt v. Austria [GC], No. 62903/15 (European Court of Human Rights, June 15, 2021). Retrieved from: <https://hudoc.echr.coe.int>
21. Kwan, J., Sparrow, K., Facer-Irwin, E., Thandi, G., Fear, N. T., & MacManus, D. (2020). Prevalence of intimate partner violence perpetration among military populations: A systematic review and meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*, 53, 101419. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101419>
22. Levchuk v. Ukraine, No. 17496/19 (European Court of Human Rights, September 3, 2020). <https://hudoc.echr.coe.int>
23. Myhill, A., & Hohl, K. (2019). The "golden thread": Coercive control and risk assessment for domestic violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 34(21–22), 4477–4497. <https://doi.org/10.1177/0886260516675464>
24. Opuz v. Turkey, No. 33401/02 (European Court of Human Rights, June 9, 2009). Retrieved from: <https://hudoc.echr.coe.int>
25. Robinson, S. R., Ravi, K., & Voth Schrag, R. J. (2021). A systematic review of barriers to formal help seeking for adult survivors of IPV in the United States, 2005–2019. *Trauma, Violence, & Abuse*, 22(5), 1279–1295. <https://doi.org/10.1177/1524838020916254>
26. Serrano-Montilla, C., Lozano, L. M., Alonso-Ferres, M., Valor-Segura, I., & Padilla, J.-L. (2023). Understanding the components and determinants of police attitudes toward intervention in intimate partner violence against women: A systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 24(1), 245–260. <https://doi.org/10.1177/15248380211029398>
27. Spencer, C. M., & Stith, S. M. (2020). Risk factors for male perpetration and female victimization of intimate partner homicide: A meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(3), 527–540. <https://doi.org/10.1177/1524838018781101>
28. Stark, E., & Hester, M. (2019). Coercive control: Update and review. *Violence Against Women*, 25(1), 81–104. <https://doi.org/10.1177/1077801218816191>
29. Substance Abuse and Mental Health Services Administration. (2014). SAMHSA's concept of trauma and guidance for a trauma-informed approach (HHS Publication No. SMA 14-4884). SAMHSA.
30. Tolmie, J., Smith, R., & Wilson, D. (2023). Understanding intimate partner violence: Why coercive control requires a social and systemic entrapment framework. *Violence Against Women*. <https://doi.org/10.1177/10778012231205585>
31. Travers, A., Namuggala, V. F., Bahati, I., & Buckley, C. (2026). Drivers of the association between armed conflict and intimate partner violence: A systematic review. *Cambridge Prisms: Global Mental Health*, 13, e126. <https://doi.org/10.1017/gmh.2026.10248>
32. Committee on the Elimination of Discrimination against Women. (2011). *V. K. v. Bulgaria* (Communication No. 20/2008, CEDAW/C/49/D/20/2008). Retrieved from: <https://juris.ohchr.org>
33. Vicente-Garcia, R., La Parra-Casado, D., & Vives-Cases, C. (2026). Personal and structural barriers reporting intimate partner violence to the police: A systematic review of women's experiences and societal influences. *Trauma, Violence, & Abuse*. <https://doi.org/10.1177/15248380251409827>
34. Walker, L. E. (1979). *The battered woman*. Harper & Row.
35. Walker, L. E. A. (2017). *The battered woman syndrome* (4th ed.). Springer Publishing Company.

© С. М. Калішук, Р. А. Юрченко, В. О. Горькава

Оглядова стаття стаття

Дата першого надходження статті до видання: 19.08.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 26.10.2026